

คำสองพยางค์ที่มี เสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน

นางสาวมาลี เบ็ญจพงษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-891-5

013541

1660368C

Bisyllabic Words with Identical Initial Consonants

Miss Malee Benjaphong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำสองหยางคี่ที่มี เสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน
โดย นางสาวมาลี เบ็ญจพงษ์
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคำหลักสูตรปริชญามหาบัณฑิต

.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาราชการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภาณุจนา นาคสกุล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจินตน์ ภาณุพงศ์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ หันตุมเธา)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดุษฎีพร ชำนิโรคนาค)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คำสองพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน
ชื่อนิสิต นางสาวมาลี เบ็ญจพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตรณ์ ภาณุพงศ์
ภาควิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษานิรุกติศาสตร์และความหมายของคำสองพยางค์ ซึ่งเกิดจากคู่คำที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน ศึกษาชนิดและความหมายของคู่คำ ซึ่งเป็นคำพยางค์เดียว 2 คำ ที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน รวมทั้งรูปแบบการประกอบคู่คำเข้าเป็นคำสองพยางค์

ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตของการวิจัยด้วยการศึกษา เฉพาะคำสองพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน ซึ่งเป็นคำที่ปรากฏในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 และ เป็นคำที่ปรากฏใช้ในภาษาไทยกรุงเทพฯปัจจุบัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มี 4 บท และมีภาคผนวก 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นบทนำว่าด้วยวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย บทที่ 2 เป็นการศึกษา เรื่องชนิดต่าง ๆ ของคำสองพยางค์ที่เกิดจากการประกอบคู่คำชนิดต่าง ๆ เข้าเป็นรูปแบบต่าง ๆ บทที่ 3 เป็นการศึกษา เรื่องความหมายและการใช้คำสองพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน ความหมายและการใช้คู่คำในประโยค บทที่ 4 เป็นการสรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ ภาคผนวก ก. เป็นคำสองพยางค์ชนิดต่าง ๆ ดังกล่าวไว้ในตารางที่ 1-8 และภาคผนวก ข. เป็นรายการคำทั้งหมดที่เป็นข้อมูล

จากการศึกษาพบว่า คำสองพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้นเหมือนกัน มี 2 ประเภท คือ คำสองพยางค์ประเภทที่คู่คำสับที่กันไม่ได้ เช่น จิต กับ ใจ และคำสองพยางค์ประเภทที่คู่คำสับที่กันได้ เช่น กลิ้ง กับ เกลือก

คำสองพยางค์ทั้ง 2 ประเภทนี้ อาจเป็นคำชนิดเดียวกัน หรือต่างชนิดกับคู่คำก็ได้ ส่วนคู่คำที่ประกอบกันเข้าเป็นคำสองพยางค์ ก็อาจเป็นคำชนิดเดียวกันหรือต่างชนิดกันก็ได้ คำสองพยางค์อาจเกิดจากคู่คำที่มีความหมายคล้ายกัน หรือต่างกัน ในกรณีที่ เป็นคำสองพยางค์ที่คู่คำสับที่กันได้ คำสองพยางค์ทั้งสองนี้ อาจมีความหมายคล้ายกันหรือต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Bisyllabic Words With Identical Initial Consonants
Name Miss Malee Benjaphong
Thesis Advisor Associate Professor Vichin Panupong Ph.D.
Department Thai
Academic Year 1985

Abstract

This thesis studies bisyllabic words which are composed of doublets with identical initial consonants. It aims at classifying them into word classes, analyzing their meaning and finding out pairing patterns of their constituents.

The data on which the analysis is based are taken from the Thai Dictionary of The Royal Institute (1982) and from everyday conversations. The study is limited only to words used in Bangkok Thai.

The thesis is divided into four chapters with 2 appendices. Chapter one describes the purpose and the scope of the study. Chapter two classifies the bisyllabic words and examines the pairing patterns of doublets which are their constituents. Chapter three studies the meaning and the usage of these bisyllabic words and doublets in sentences. Chapter four presents a conclusion and suggestions for further studies. Appendix I lists bisyllabic words presented in the eight tables of Chapter two. Appendix II includes all the data.

It is found that there are two types of bisyllabic words. One is a bisyllabic word consisting of doublets with uninterchangeable positions such as / cìtcaì /, a bisyllabic word composed of two doublets, / cìt / and / cəì / . Another is a bisyllabic word consisting of doublets with interchangeable positions such as / klîŋ klwək / and klwək klîŋ /, two bisyllabic words composed of doublets / klîŋ / and

/ klùək /. Bisyllabic words may belong to the word class which is the same as or different from that of their constituent doublets and each of the doublets that constitute a bisyllabic word may or may not be in the same word class. Bisyllabic words may be composed of doublets which are semantically similar or different. Bisyllabic words which are composed of doublets with interchangeable positions may have similar or different meaning.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์และเมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ภาณุพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาสละ เวลาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ที่ดีค่าและเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทั้งคำาน เนื้อหาและแนวทางของการวิจัยในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความ เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และอุตสาหะเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังได้คอยกระตุ้น เตือนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัย ตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่จะถือโอกาสกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จลงอย่างสมบูรณ์ หากมิได้รับความ เมตตาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นววรรณ พันธุเมธา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำพร้อมทั้งตรวจและ แก้ไขข้อบกพร่อง เรื่องความหมายและการใช้คำให้โดย ไม่เห็นแก่ความ เหน็ด เหนื่อยจนกระทั่ง วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้นด้วย เนื้อหาสาระที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัยจึงใคร่จะถือโอกาส กราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้อีกครั้งหนึ่ง

ขอกราบขอพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำตั้งแต่เริ่มแรกของการวิจัย ซึ่งทำให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล และอาจารย์ อุษฎีพร ชำนิโรคนานต์ ที่ได้กรุณาตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ผู้ให้ความรู้ทางภาษาไทยอัน เป็นพื้นฐาน สำหรับการศึกษาครั้งนี้ ด้วยความรัก ความอาทรจากคุณพ่อและคุณแม่ ผู้ปรารถนาจะ เห็น ความสำเร็จของลูก ด้วยความปรารถนาดีจาก Mr. Jack Crawford และเพื่อน ๆ ของผู้วิจัยทุกคน ที่ได้ให้กำลังใจตลอดเวลาของการ เขียนวิทยานิพนธ์ จึงทำให้วิทยานิพนธ์ ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
รายการตารางแผนภูมิ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
2 ชนิดของคำสองพยางค์และชนิดของคู่คำ	11
2.1 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สับที่กันไม่ได้และคู่คำ เป็นคำชนิด เดียวกัน	19
2.2 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สับที่กันไม่ได้และคู่คำ เป็นคำต่างชนิดกัน	21
2.1 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สับที่กันได้และคู่คำ เป็นคำชนิด เดียวกัน...	28
2.2 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สับที่กันได้และคู่คำ เป็นคำต่างชนิดกัน ...	31
3 ความหมายของคำสองพยางค์และความหมายของคู่คำ	46
1.- คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สับที่กัน ไม่ได้	46
1.1 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่มีความหมายคล้ายกัน	48
1.2 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่มีความหมายต่างกัน	134
1.3- คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่คำใดคำหนึ่งไม่ปรากฏตามลำดับ	
ในภาษาไทยกรุงเทพฯปัจจุบัน	166

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2. คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่สลับที่กันได้	185
2.1 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่มีความหมายคล้ายกัน	185
2.2 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่มีความหมายต่างกัน	261
2.3 คำสองพยางค์ซึ่งเกิดจากคู่คำที่คำใดคำหนึ่งไม่ปรากฏตามลำดับใน- ภาษาไทยกรุงเทพฯปัจจุบัน	299
4 สรุปผลการวิจัยและ เสนอแนะ	310
บรรณานุกรม	313
ภาคผนวก ก.	316
ภาคผนวก ข.	326

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำชนิด เดียวกับชนิดของคู่คำ	15
2	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำต่างชนิดกับชนิดของคู่คำ	19
3	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำชนิด เดียวกับคำใดคำหนึ่งของคู่คำ	22
4	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำต่างชนิดกับชนิดของคู่คำ	27
5	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำชนิด เดียวกับชนิดของคู่คำ	29
6	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำต่างชนิดกับชนิดของคู่คำ	33
7	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำชนิด เดียวกับคำใดคำหนึ่งของคู่คำ	36
8	คำสองพยางค์ที่ เป็นคำต่างชนิดกับชนิดของคู่คำ	45

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1	แผนภูมิของคำสองพยางค์ที่มีเสียงพยัญชนะต้น เหมือนกัน 311

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย